

หมวดคำในภาษาไทย

นางสาวอยู่เคียง แซ่โค้ว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๐

008341

117038251

๗

WORD-CLASSES IN CHIANG-MAI DIALECT

Miss Youkhiang Saekho

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of the Thai Language

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หมวดคำในภาษาเชียงใหม่

โดย

นางสาว อยู่เคียง แซ่โค้ว

แผนกวิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กำภูจนา นาคสกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุญชร ชานีโรคสานต์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ หมวดคำในภาษา เชียงใหม่
 ชื่อ นิสิต นางสาว อยู่เคียง แซ่โค้ว
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์
 แผนกวิชา ภาษาไทย
 ปีการศึกษา ๒๕๒๐

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะและหน้าที่ของหมวดคำชนิดต่าง ๆ ในภาษาเชียงใหม่ และในการจำแนกคำออกเป็นหมวดคำต่าง ๆ นั้น จะอาศัยตำแหน่งของคำในประโยคเป็นเกณฑ์ โดยถือหลักว่า คำที่สามารถปรากฏในตำแหน่งเดียวกันได้ หรือปรากฏแทนที่กันได้ ในกรอบประโยคทดสอบกรอบใดกรอบหนึ่ง เป็นคำในหมวดคำเดียวกัน ข้อมูลส่วนใหญ่ได้มาจากผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้พูดภาษานี้เอง

ผลของการวิจัยพบว่า ในจำนวนหมวดคำในภาษาเชียงใหม่ ๒๗ หมวด มีอยู่ ๒๖ หมวด ซึ่งทำหน้าที่ทั้งในประโยคและในวลี ส่วนอีก ๑ หมวด คือ หมวดคำเชื่อมอนุพากย์ จะทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ตั้งแต่ ๒ อนุพากย์ขึ้นไป

หมวดคำ ๒๖ หมวดนั้น แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ประเภทแรก เรียกว่า หมวดคำหลัก มี ๔ หมวด ได้แก่ หมวดคำที่สามารถทำหน้าที่ตามลำพัง เป็นส่วนประกอบของประโยคในประโยคเริ่ม และสามารถทำหน้าที่ตามลำพัง เป็นส่วนประกอบของวลีหรือเป็นวลีชนิดใดชนิดหนึ่งได้ ประเภทที่ ๒ เรียกว่า หมวดคำไวยากรณ์ มี ๑๔ หมวด ได้แก่ หมวดคำที่ไม่สามารถทำหน้าที่ตามลำพัง เป็นส่วนประกอบของประโยคในประโยคเริ่ม และไม่สามารถทำหน้าที่ตามลำพัง เป็นส่วนประกอบของวลีหรือเป็นวลีชนิดใดชนิดหนึ่งได้ จะต้องทำหน้าที่เหล่านี้ร่วมกับหมวดคำหลัก และ/หรือ หมวดคำไวยากรณ์ด้วยกัน

การวิจัยได้เสนอเป็น ๕ บท คือ บทที่ ๑ เป็นบทนำ กล่าวถึงความจำเป็น
ของปัญหา ขอบเขต จุดมุ่งหมายของการวิจัย ศัพท์เฉพาะ และเครื่องหมายที่ใช้ในวิทยา-
นิพนธ์ฉบับนี้ บทที่ ๒ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ตอน ก. กล่าวถึงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนหน่วย
เสียงในภาษาเชียงใหม่ ตอน ข. กล่าวถึงหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกคำออกเป็น
หมวดคำชนิดต่าง ๆ บทที่ ๓ กล่าวถึง การจำแนกคำในภาษาเชียงใหม่ ออกเป็น
หมวดคำชนิดต่าง ๆ โดยอาศัยตำแหน่งของคำเป็นเกณฑ์ บทที่ ๔ กล่าวถึง หน้าที่
ของหมวดคำในประโยคและวลี บทที่ ๕ เป็นบทสรุป และเสนอแนะให้ผู้สนใจภาษา
เชียงใหม่ได้ศึกษาเรื่องลักษณะโครงสร้าง และความหมายของสำนวนในภาษาเชียงใหม่
ในภาคผนวก ผู้วิจัยได้แสดงจำนวนคำ และรายคำ พร้อมทั้งตัวอย่างของหมวดคำแต่ละ
หมวดไว้ด้วย.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Word-classes in Chiangmai Dialect.
 Name Miss Youkhiang Saekho
 Thesis Adviser Dr. Vichin Panupong
 Department The Thai Language
 Academic Year 1977

ABSTRACT

The aim of this thesis is to study the characteristics and functions of word-classes in the Chiangmai dialect. In classifying words into classes, this thesis proposes that all words that can occupy the same position or can substitute each other in any testing sentence frame belong to the same word-class. The data were drawn mostly from the writer, who herself is a native speaker.

The thesis has shown that of all 27 word-classes in the Chiangmai dialect, 26 word-classes function both in sentences and phrases. The twenty-seventh word-class is the clause linker, functioning as a linker of two or more clauses.

Twenty-six word-classes can be divided into two categories. The first category is called the principal word-classes, consisting of 8 word-classes. They can function by themselves as sentence constituents in an initiating sentence, as phrase constituents and as phrases as well. The second category is called the function word-classes consisting of 18 word-classes. They cannot function by themselves as

sentence constituents in an initiating sentence, and they cannot function as phrase constituents or as phrases either. They have to co-occur with the principal word-classes and/or word-classes of the same category.

The thesis is divided into 5 chapters. The first chapter, which is the introduction, states the problem, scope, purpose, the technical terms and symbols used in this thesis. The second chapter is subdivided into 2 parts. Part one deals with the phonetic symbols. Part two deals with the criteria which the classification of words is based on. The third chapter deals with the classification of words in the Chiangmai dialect by using the position criterion. The fourth chapter discusses the functions of word-classes both in sentences and phrases. In the last chapter which is the conclusion, the writer suggests that further research should be conducted to study the structure and meaning of idioms in the Chiangmai dialect. Finally, the appendix presents lexical items of each word-class with illustrations, and their number indicated.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์ ผู้เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมงานวิจัย ที่ได้กรุณาเอาใจใส่ ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ
อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้เขียนตลอดมา นอกจากนี้ รองศาสตราจารย์ ดร. ภาณุจนา
นาคสกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิง ชานีโรคนันต์ ยังได้กรุณาแนะนำ ตรวจสอบ และ
แก้ไขส่วนบกพร่องในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ และ
สนับสนุน ทำให้การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดี

อยู่เคียง แซ่ไคว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๗
บทที่	
๑ บทนำ	๑
๒ ตอน ก. การใช้สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียง	๑๖
ตอน ข. หลักเกณฑ์ที่ใช้จำแนกคำออกเป็นหมวดคำและหน้าที่ของหมวดคำ	๒๕
๓ การจำแนกหมวดคำโดยอาศัยตำแหน่งของคำเป็นเกณฑ์	๓๕
๔ หน้าที่ของหมวดคำ	๕๕
ก. หน้าที่ของหมวดคำในประโยคเริ่ม	๕๕
ข. หน้าที่ของหมวดคำในวลีชนิดต่าง ๆ	๕๕
๕ สรุปย่อของการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๕๖
บรรณานุกรม	๑๐๕
ภาคผนวก	๑๐๘
ประวัติการศึกษา	๒๔๘

